

Voorzitter: E. Hillekens (GL)

Namens de raad: J. Jones (GL), J. van Veen (PvdA), M. Martinez Doubiani (D66), W. Pechler (PvdD), H. de Waard (SP), I. Jacobs (VVD), O. van Schagen (S&S), P. Rebergen (CU), I. van Jaarsveld (CDA), M. Hekert (PvN)

Namens het college: M. van 't Veld (burgemeester)

Namens de griffie: W. Bierman

Initiatiefvoorstel Internationale Solidariteit

00:15:40

Voorzitter: Goedemiddag, allemaal. Het is 16.30 uur, dus ik wil graag beginnen. Gegeven de akoestiek hier, wil ik u vragen - als er nog overlegd moet worden - om dat wat zachter te doen. Welkom bij deze meningsvormende sessie over het initiatiefvoorstel Groningse internationale solidariteit. Op 28 maart 2025 hebben de fracties van PvdA, GroenLinks, SP, Partij voor de Dieren, ChristenUnie en Student en Stad het initiatiefvoorstel ingediend en hierop 21 mei is een preadvies gekomen van het college. Er heeft zich één inspreker gemeld. Die zit voor mij net achter het spreekgestoelte, maar daar trappen we mee af. U mag plaatsnemen. Dat is de heer Giskes en die heeft, zoals we hebben afgesproken, 3 minuten. Daarna is er gelegenheid voor raadsleden om vragen te stellen. U kunt het pasje erin doen en op het knopje drukken, dan gaat hij aan.

00:16:35

De heer Giskes (inspreker): Ik ben Bert Giskus, voorzitter van de Stichting Groningen-Jabalya. Geachte raadsleden en college, over het initiatiefvoorstel kan ik kort zijn. We juichen het toe. Gezien de wanhopige situatie door de genocide op de inwoners van Jabalia en de moedwillige grootschalige Israëlische verwoestingen is elke steun welkom. Het is goed om dat in VNG-verband te doen. Houd wel als Groningen de vinger aan de pols dat het echt de getroffen bevolking ten goede komt. Het heeft wel lang geduurd. Groningen heeft dan wel geen officiële stedenband met Jabalia, maar er is wel degelijk een band met de Groningse samenleving. Na de intensieve samenwerking tussen de beide gemeentebesturen om de bouw van het jongerencentrum te realiseren, zetten de contacten zich voort. Zoals met gemeentelijk geld werden studiebeurzen aan studenten uit arme gezinnen gefinancierd.

00:17:32

De heer Giskes (inspreker): Er is een lift aangelegd vanwege de vele gehandicapte studenten. In het kader van Shelter City werd gastvrijheid gegeven aan een journaliste. Groningse journalisten gaven in Gaza trainingen aan collega's. Groningse theater docenten gaven trainingen aan jonge acteurs. Dit in het kader van een samenwerkingsproject tussen noordelijke theatergezelschappen als NNT en Het Houten Huis en het Gazaans jeugdtheater gezelschap TDP. Delegaties van de gemeente Jabalia en het in het Gronings gebouw gevestigde Nama'a College bezochten Groningen en spraken met gemeenteraads- en collegeleden. Recentelijk nog in 2022 met de toenmalige burgemeester. Ik zie enigen van u die er ook bij waren. Leden van ons stichtingsbestuur bezochten Jabalia.

00:18:21

De heer Giskes (inspreker): In de loop der jaren werden vanuit de Groningse gemeenschap honderdduizenden euro's bijeengebracht voor humanitaire projecten, vooral steun aan de PMRS. Dit is een onafhankelijke medische NGO die geen banden heeft met Hamas, noch met Fatah, noch met al de Palestijnse autoriteit. Rond al deze projecten heeft onze stichting educatieve en voorlichtingsactiviteiten georganiseerd. Veel daarvan zijn door ons geïnitieerd en gefaciliteerd. Het afgelopen half jaar is rond de € 50.000 overgemaakt aan de PMRS. In een recent gesprek met de directeur dankte hij de Groningers daarvoor en voor hun jarenlange niet aflatende steun en medemenselijkheid.

00:19:07

De heer Giskes (inspreker): Maar, zei hij, het lot van de Palestijnen zal niet verbeteren tot er een politieke oplossing is die een einde garandeert aan de genocide in Gaza en de Israëlische bezetting, zodat Palestijnen in vrijheid en waardigheid hun leven kunnen leiden en hun mensenrechten kunnen genieten, inclusief het recht op gezondheid zoals dat in de rest van de wereld is. Groningen kan daaraan een bijdrage leveren door zich op basis van de jarenlange vriendschap duurzaam betrokken te tonen. Vrienden in nood laat je niet in de steek. Dank u wel.

00:19:40

Voorzitter: Dank u wel. Zijn er raadsleden die vragen hebben aan de heer Giskes? Dan dank ik u nogmaals hartelijk. Dan gaan wij door met de meningsvorming sessie. Daar staat 60 minuten voor: 3 minuten voor raadsleden en 6 minuten voor het college exclusief interrupties. U bent het gewend. Omdat het een initiatiefvoorstel betreft hebben de indienende fracties geen woordvoering. Zij sluiten de sessie af met een reflectie op het debat. Daar hebben jullie gezamenlijk 15 minuten voor. De eerste termijn is bedoeld voor politieke vragen. In dit geval kunnen die worden gesteld aan het college en de indienende fracties. Zijn er andere fracties die daar gebruik van willen maken? Ik zie een hand van het CDA.

00:20:26

De heer Van Jaarsveld: Dank u, voorzitter. Mijn fractie begrijpt de wens om het resterende budget voor de stedenbanden aan te wenden ten behoeve van Gazanen, maar begrijpt niet waarom de indiener de fracties daar naar zoveel voorwaarden en mitsen en maren aan toevoegen. Mijn fractie begrijpt ook niet waarom dat gekoppeld zou moeten worden aan de terugkeer van iets dat wel erg veel lijkt op wat vroeger stedenbanden heette. Daarom vraag ik de indienende fracties of ze bereid zijn om het voorstel voor de incidentele financiële steun aan de Gazanen los voor te leggen en de koppeling met het programma uitgangspunten los te laten. Ook vraag ik hen of ze hierbij bereid zijn om alle zelfbedachte mitsen en maren over waar die steun aan zou moeten landen los te laten en over te laten aan de expertise van de VNG Internationaal.

00:21:10

Voorzitter: Dank u wel. Dan zag ik een hand bij de heer Rebergen.

00:21:16

De heer Rebergen: Ik heb een vraag aan het college. In het preadvies geeft het college aan dat de huidige subsidieregeling voor mondiale bewustwording ieder jaar vrijwel wordt uitgeput en dat het ertoe leidt dat er een voorrangsstelsel wordt

gehanteerd op de subsidieaanvragen. Hoe staat het college tegenover uitbreiding van die subsidiepot?

00:21:38

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Martinez Doubiani.

00:21:47

Mevrouw Martinez Doubiani: Dank u wel, voorzitter. Ik heb meerdere vragen. Eerst aan het college. Het sluit aan op de vraag van de ChristenUnie. Het college is kritisch over de financiële haalbaarheid, omdat er geen dekking zou zijn voor het uitbreiden van de subsidiepot. Wij vragen ons af of hoe het rijmt met een positief advies als er best wel wat kritische kanttekeningen in dat preadvies staan. Als tweede wordt er gesteld door het college dat het wellicht verstandig is om bestaande structuren voort te zetten. Eén van de bestaande structuren is Shelter City. Internationale solidariteit wordt belangrijk gevonden door het college. Waarom lukt het ons nog steeds niet om Shelter City bijvoorbeeld structureel te waarborgen?

00:22:36

Voorzitter: Dank u wel. Andere fracties met vragen? Dan stel ik voor dat we eerst naar het college gaan en dan naar de indienende fracties voor de beantwoording. Ik geef het woord aan de burgemeester.

00:22:51

Burgemeester Van 't Veld : De opmerking die het college heeft gemaakt om te kijken naar de subsidie voor mondiale bewustwording is omdat je wilt kijken of je dat misschien niet wat breder kan inzetten. Nu krijgen we elk jaar dezelfde aanvragen die dan gehonoreerd worden. De bedoeling was natuurlijk wat breder. Dat is de gedachte achter onze reactie in het preadvies. Wat vinden we van uitbreiding van de subsidiepot? Dat is altijd een ingewikkelde vraag. Ik kan niet toveren met uitbreiding van het budget. Daarin denk ik dat u zelf het initiatief zal moeten nemen. Als u daar het initiatief neemt, is het wel belangrijk om het breder te evalueren en kijken: hoe gaan we dat geld besteden? Anders komen we in dezelfde loop terecht als die we nu hebben. Dat moet je misschien niet willen.

00:23:49

Burgemeester Van 't Veld : Waarbij ik overigens niet gezegd wil hebben dat waar het nu aan besteed wordt niet goed is, maar het is ooit bedoeld om breder wat initiatieven te krijgen. Dan het punt van de financiën. Dan hebben we het alleen over financiën. Dat vind ik persoonlijk altijd ingewikkeld als het over zo'n onderwerp gaat, waarbij het om hulp aan mensen gaat die in zeer vreselijke omstandigheden moeten leven. Het is terecht dat het college erop wijst dat normaliter het geld naar de algemene middelen zou stromen en op die manier bestemd zou worden en dat dit nu via een andere weg gaat. Daarom hebben we gezegd: daar moeten we wel op wijzen dat dit oneigenlijk is. De raad heeft uiteindelijk budgetrecht en gaat u er met elkaar over.

00:24:42

Burgemeester Van 't Veld : Dan de vraag over de bestaande structuren van Shelter City. U vroeg: waarom lukt het nog steeds niet? Ik mis daar een stukje historie, dus ik kijk naar de overkant. Volgens mij was het zo dat er steeds is afgesproken om dat incidenteel te koppelen aan een bepaald persoon en is dat de reden geweest dat het

nog niet structureel belegd is. Jij kijkt ook zo, dus misschien moeten we daar eens induiken. We hebben ambtelijk niet een heel duidelijk antwoord, constateer ik. Het is niet mijn gewoonte. Ik vind het heel ongemakkelijk.

00:25:22

Voorzitter: Bedankt. Een korte vervolgvraag.

00:25:25

Mevrouw Martinez Doubiani: Dank u wel, voorzitter. Is het mogelijk dat wij die antwoorden op korte termijn krijgen?

00:25:33

Voorzitter: Er wordt geknikt door de burgemeester. Dan gaan we door naar de beantwoording van de vragen door de indienende fracties. De heer Van Veen mag ik het woord geven.

00:25:41

De heer Van Veen: Dank, voorzitter. Ik ga in op al die mitsen en maren waar het CDA over begon. Dit voorstel is natuurlijk niet uit de lucht komen vallen. We hebben uitgebreid met elkaar gesproken over: hoe kunnen we dit geld het beste uitgeven? Zouden we niet die school moeten herbouwen? Zouden we humanitaire hulp moeten doen? Juist, met advies van de experts, zijn we gekomen tot het voorstel wat er nu ligt, namelijk: leg het bij het VNG fonds neer. Dat zijn dan misschien de mitsen en maren waar het CDA het over heeft. Dat is meer richting. Oftewel: we zouden het mooist vinden als het specifiek naar jongeren in Jabalia kan. Als het VNG fonds zegt: dat is niet realistisch of daarmee wordt het ineffectief ingezet, moet het gewoon naar Gaza in algemene zin gaan, of alle leeftijdsgroepen. Die mitsen en maren zijn geen harde voorwaarden. We hebben juist geprobeerd het zo open mogelijk te laten en het echt aan de experts te laten. Het moet wel natuurlijk sowieso ten goede komen aan Gaza.

00:26:32

Voorzitter: Daar is een aanvulling op van de heer Pechler.

00:26:35

De heer Pechler: Dank, voorzitter. Het CDA vroeg ook waarom we het niet loskoppelen. Waarom niet een voorstel om eenmalig geld te verstrekken aan Gaza voor humanitaire hulp en dergelijke? Dat is omdat we in de wereld meer conflictgebieden hebben, meer rampen gebeuren. Volgens mij was het ook het CDA die een aantal jaar geleden bij de zeer ernstige aardbeving in Turkije en Syrië het voorstel deed om daar € 1 per inwoner aan te doneren. Tot nu toe zijn dat soort acties vanuit de gemeente dus steeds hapsnap geweest. Met dit voorstel stellen wij voor om de structurele middelen die tot nu toe werden gebruikt voor de stedenbanden jaarlijks aan een dusdanig goed doel in een conflictgebied, aan een rampgebied over te maken, maar nog niet vast te leggen - los van deze eerste besteding aan Gaza - waar dat in de toekomst het hardst nodig is.

00:27:18

Voorzitter: Dat levert een vervolgvraag op van het CDA.

00:27:23

De heer Van Jaarsveld: Ik snap de beste intentie die daarachter zit. Het is niet nodig om dat in een voorstel te gieten.

00:27:28

Voorzitter: Ik wil u vragen om u te beperken tot vragen aan de indienende fracties. Misschien kunt u dit meenemen in het debat in het tweede termijn.

00:27:34

De heer Van Jaarsveld: Bent u zich ervan bewust dat u het zo partijen die tegen die nieuwe vorm van stedenbanden die u opvoert bent erg moeilijk maakt om voor het andere te stemmen waar we groot voorstander van zijn?

00:27:44

Voorzitter: De heer Pechler.

00:27:44

De heer Pechler: Dan stel ik toch wel een paar vraagtekens bij de begrijpend lezen skills van het CDA. We stellen het nadrukkelijk niet voor om een nieuwe vorm van stedenbanden op te zetten. We stellen voor om aan te sluiten op het bestaande programma Internationale Solidariteit en daar misschien een twist aan te geven, maar dus zeker geen langjarige verbintenissen met specifieke gebieden meer aan te gaan. Ook omdat dit werd afgeraden uit meerdere hoeken, maar wel structureel die middelen beschikbaar te maken en dit per jaar te kunnen bekijken waar die het hardste nodig zijn.

00:28:17

Voorzitter: Nog een vraag van het CDA.

00:28:19

De heer Van Jaarsveld: Ik ben dan benieuwd hoe ik de volgende zin moet lezen: de ondersteuning wordt gericht aan een andere gemeente of stad die op bepaalde kenmerken te vergelijken is met Groningen dan wel gemeente of stad waar Groningen een historische band heeft dan wel gemeente of stad waarmee bewoners die nu in Groningen wonen een band hebben. Dit is de eerste van uw nieuwe uitgangspunten dat blijkbaar totaal niet op iets van een stedenband lijkt.

00:28:39

Voorzitter: De heer Pechler.

00:28:41

De heer Pechler: Het karakter van stedenbanden is dat het jarenlang gebeurt. De stedenbanden die we net hebben afgesloten, hebben meer dan veertig jaar gefunctioneerd. Hierbij gaat het elk jaar om een andere stad of andere regio waar we op een bepaalde manier iets van een connectie mee hebben, historisch of door de inwoners of door een andere reden. Dat is niet langjarig dezelfde plek.

00:29:02

Voorzitter: Daar gaat GroenLinks een aanvulling op geven.

00:29:05

Mevrouw Jones: In aanvulling op mijn collega waarom we het per stad of gebied doen, is omdat we op hetzelfde niveau dingen willen doen. Daarom gaat het niet om landen benaderen, maar het gaat specifiek om gebieden.

00:29:24

Voorzitter: Tot zover de eerste termijn. Dan gaan we over naar de tweede termijn van het debat. Ik kijk rond welke van de vier andere fracties het woord wil voeren. Het CDA. Die heeft nog 2 minuten en 20 seconden over.

00:29:38

De heer Van Jaarsveld: Dank u, voorzitter. Zoals bekend is mijn fractie van mening dat onze gemeente zich zou moeten focussen op kerntaken, zijn wij nooit voorstander van een jarenlange vorm van stedenbanden geweest, maar ook niet van deze 2.0 versie waarin we jarenlang met steeds een verschillende gemeente of stad dat zouden aangaan. Ik vind het ook oprecht jammer dat het hier in dit plan per se naar binnen moet worden gefietst en niet in twee delen kan worden opgeknipt. Verder zie ik ook geen meerwaarde in de geopperde programma van uitgangspunten, maar wel meerwaarde in de incidentele ondersteuning van groepen die elders met onbeschrijfelijk geweld te maken krijgen. Of dat nou in een gemeente of in een stad of in een veel breder verband is.

00:30:19

De heer Van Jaarsveld: Wanneer wel of wanneer niet de portemonnee moet worden getrokken door een door gemeente die zich op kerntaken moet richten, is natuurlijk altijd iets dat erg dubbel voelt. In dit geval staat mijn fractie dus achter het doel van het restant dat vrij valt door de stedenbanden, omdat de internationale gemeenschap zoals zo vaak en zelfs al lang, zoals steeds opnieuw, maar ook op een heleboel andere plekken wegkijkt, wordt het voor ons erg moeilijk om er nee tegen te zeggen. De indienende fracties zouden ons erg helpen door het op te splitsen, want ze kunnen best twee keer met hun reeds ondertekende meerderheid ergens voor stemmen.

00:30:57

Voorzitter: Dank u wel. D66.

00:30:58

Mevrouw Martinez Doubiani: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat het wel duidelijk is wat er momenteel plaatsvindt in Gaza, dat het mensonterend, intens verdrietig en alle perken buiten van het internationaal recht gaat. De schaalgrootte van verwoesting is immers erg groot. Scholen, ziekenhuizen en hele wijken zijn in puin gelegd en families zijn aan elkaar ontworcht of hele families zijn weg. Tienduizenden doden, miljoenen mensen op de vlucht. Het is een humanitaire ramp van ongekennde proporties. Tegelijkertijd worden ook nog steeds onschuldige burgers vastgehouden, die we niet moeten vergeten. Mijn fractie vindt het daarom sympathiek dat dit voorstel aandacht vraagt voor Gaza en hulp aan Gaza. Vanuit humanitaire overwegingen staat mijn fractie positief tegenover het idee om, zodra de situatie het toelaat, ons steentje bij te dragen aan de wederopbouw en dat het bij de Palestijnse bevolking komt en niet bij Hamas.

00:31:57

Mevrouw Martinez Doubiani: Deze betrokkenheid past wat ons betreft bij de waarden van Groningen. Bij de andere aspecten van het initiatiefvoorstel hebben we twee kritische punten. Zoals u weet, is D66 vanaf het begin een groot voorstander voor Shelter City. Nog één minuut. Ik doe mijn best. Juist in deze tijd is het beschermen van mensenrechtenverdedigers urgenter dan ooit. Als we hierin willen investeren,

vinden wij het ook belangrijk dat we hier een structurele borging voor gaan zoeken. Mijn vraag aan de indieners is of ze bereid zijn om wellicht, wanneer ze gaan zoeken naar de dekking voor die subsidieplafondpotjes, ook te kijken hoe we dat voor Shelter City kunnen waarborgen. Ik denk dat we daar op één lijn zitten. Dat was het, voorzitter. Dan is mijn één minuut voorbij.

00:32:47

Voorzitter: Partij voor het Noorden.

00:32:50

De heer Hekert: Dank u, voorzitter. Wij zijn positief tegenover de voorgestelde aanpak. Groningen heeft een lange traditie van solidariteit, ook over de grenzen heen. Juist in een tijd waarin internationale verhoudingen onder druk staan, vinden we het belangrijk dat onze gemeente hier een betrokken houding blijft innemen. Dat hoeft niet altijd via formele stedenbanden, maar kan, zoals hier voorgesteld, ook via flexibele en doelgerichte samenwerking. Het voorstel om een programma van Groningse internationale solidariteit ontwikkelen vinden wij verstandig. De uitgangspunten zijn breed gedragen, realistisch en sluit aan bij bestaande initiatieven. Ook de inzet van budget voor humanitaire hulp in Gaza is wat ons betreft passend. Daarbij is het goed dat de uitvoering bij een deskundige partij ligt en dat er ruimte blijft om lokale kennis te betrekken. Dank u wel.

00:33:34

Voorzitter: Dan de VVD voor hun woordvoering.

00:33:36

Mevrouw Jacobs-Setz: Dank u wel, voorzitter. Dat er sprake is van een humanitaire ramp in het gebied is wat ons betreft geen punt van discussie. Tot ons groot verdriet vindt dat op veel meer plekken in de wereld plaats. Dat is heel belangrijk om te zien. Wij herkennen ook dat onze inwoners een groot gevoel voor solidariteit hebben en dat ze die ook op tal van punten laten zien. Toch vindt mijn fractie dit geen kerntaak van de gemeente. Mijn fractie vindt het juist een taak van de individuen, van organisaties en van de nationale overheid om ontwikkelingshulp te geven. Zo hebben we altijd ook naar de stedenband gekeken en zo hebben we ook naar Shelter City gekeken. Dat zien wij ook op dit punt. Wij zijn geen voorstander van dit voorstel. Wij vinden dat dit een taak is van de Groningers.

00:34:30

Mevrouw Jacobs-Setz: De vraag is of de Groningse raad of de Groningse gemeente die taak van onze inwoners moet overnemen. Dat hebben we destijds ook geroepen met € 1 voor de aardbeving. Straks haalt dat juist onze inwoners weg om ook een steentje bij te dragen. Dat zouden wij heel graag niet willen. Wij zouden op die manier daar naar kijken. Ik heb een technische vraag. Dat heeft niets te maken met mijn vorige mening, dus die staat er los van. Ik zou graag een reactie willen hebben van de indienende fracties over het beslag op de jaarrekening. Ook op de reactie op van het college: dit heeft niet onze voorkeur. Zijn de indieners van plan om daar op een andere manier mee om te gaan? Tot zover, voorzitter.

00:35:15

Voorzitter: Dank. Dan zijn we daarmee door de tweede termijn van de raad en gaan

we naar reflectie. Ik ga eerst naar de burgemeester en dan naar de indienende fracties. Burgemeester.

00:35:23

Burgemeester Van 't Veld : Het kan kort, omdat het preadvies helder is en u allemaal onderkent dat het belangrijk is om het binnen bestaande structuren te doen, omdat je dan ook het meeste effect kunt sorteren. Uiteindelijk is dat wat we met elkaar willen. Het punt van financiën is al aan de orde gekomen. Daar wou ik het bij laten.

00:35:44

Voorzitter: Dan gaan we naar de indienende fracties. Wij hebben berekend dat er nog 11 minuten en 50 seconden voor staat, maar we hebben nog ruim de tijd. Het is wel aan jullie om dat eerlijk te verdelen en te zorgen dat de vragen beantwoord worden. Wie wil als eerste? De heer Van Veen.

00:35:58

De heer Van Veen: Dank voor het debat. Ook inspreker, dank voor uw woorden. We hadden bedacht dat Justin Jones van GroenLinks eerst ingaat op het eerste deel van het dictum, dus dat is het algemene solidariteitsverhaal. Daarna ga ik specifiek in op deel twee en drie, dus dat is de bijdrage voor Gaza. Daarna gaan de andere partijen nog kort toelichten.

00:36:15

Voorzitter: Ik vind het prachtig. Mevrouw Jones.

00:36:17

Mevrouw Jones: Dank u wel, voorzitter. Onze gemeente is een internationale gemeente. We vangen mensen op die vluchten voor oorlog en geweld, mensen die hier komen om te studeren, om te werken. Groningers hebben ook banden met mensen op andere plekken in de wereld om te studeren, te werken, et cetera. Wij zien dat er meerdere initiatieven zijn die wij als gemeente al jarenlang of decennialang doen, waaronder de stedenbanden Shelter City, donaties aan Giro555 voor Turkije en Syrië die getroffen werden door extreme aardbevingen. We zetten iets voort. Ingaand op het punt ook van D66: Shelter City wordt expliciet genoemd. Ons idee is dat dit Internationale Solidariteitsfonds een structureel karakter heeft. Shelter City zou onderdeel zijn van die paraplu die het Internationale Solidariteitsfonds is.

00:37:16

Mevrouw Jones: Zoals eerder gezegd is het potje mondiale bewustwording ieder jaar leeg. Wij zien dat er initiatieven zijn en dat mensen gelukkig ook, ondanks de donaties die de gemeente doet, graag zelf ook nog hun steentje bijdragen. Dit in reactie op mevrouw Jacobs. Dan nog het punt van CDA: is dit niet de stedenbanden? Wij zien dat er een verandering gaande is. Het is belangrijk om die flexibiliteit te hebben. Dat gaat ook om individuen. Dat gaat niet alleen om abstracte gedeelten van steden, locaties of gebieden. We zeggen ook duidelijk: bijstand aan individuen. Wij zien zeker die flexibiliteit waar het CDA om vraagt in dit voorstel. Dan geef ik nu het woord aan mijn collega.

00:38:12

Voorzitter: Voordat we dat gaan doen, is er een vraag van het CDA. Dan heeft de heer Van Jaarsveld het woord.

00:38:18

De heer Van Jaarsveld: Dank. Ik vraag helemaal niet om flexibiliteit in dat stuk. Ik vraag - ik moet nu bijna smeken en misschien is het antwoord nee, dat is dan helemaal duidelijk - om het stuk wat over Gaza gaat los te laten, omdat wij dan voor kunnen stemmen. Ik vraag u om dat andere deel, wat u ook wil, in dezelfde vergadering los neer te leggen, omdat u weet dat u het ons erg moeilijk maakt om voor het geheel te stemmen als u dat niet doet. Dat is de vraag. Als jullie dat niet willen, prima. Dan is dat het antwoord.

00:38:45

Voorzitter: Dat vraagt hij via de voorzitter. Mevrouw Jones.

00:38:47

Mevrouw Jones: Dank u wel, voorzitter. Wij zien op dit moment de toegevoegde waarde aan ons voorstel juist in die paraplufunctie waar de noodhulp aan Gaza een onderdeel van is.

00:38:58

Voorzitter: Dan is er nog een vraag van D66.

00:39:01

Mevrouw Martinez Doubiani: Dank u wel, voorzitter. Heel fijn om te horen dat vanuit de indieners en GroenLinks wordt gezegd dat het voornemen is om Shelter City structureel te waarborgen. Al vind ik het wel lastig om dat terug te zien in het stuk. Het college wordt verzocht om de financiële consequenties in kaart te brengen en de uitvoeringsagenda, noem maar op met al die punten. Aan de andere kant komt er in het preadvies terug: er is geen dekking om het fonds op te hogen. Ik vind dat lastig. Als die structurele borging duidelijker in het initiatiefvoorstel kan staan, zouden wij daar heel blij mee zijn.

00:39:46

Voorzitter: Ik kijk wie ik daar het woord over mag geven.

00:39:53

Mevrouw Jones: Wij zullen dat meenemen naar het vervolg.

00:39:59

Voorzitter: De heer Van Veen ging het vervolg doen namens de initiatiefnemers.

00:40:03

De heer Van Veen: Heel kort aanvullend op wat mevrouw Jones net zei over die stedenband. In dit voorstel leggen we primair de opdracht bij het college neer: blijf hier geld voor beschikbaar houden en blijf op zoek gaan naar de verschillende invullingen die daarvoor het beste zijn. Dan is Shelter City een voorbeeld. Dat kan dus ook een andere invulling hebben. Ik zal nog ingaan op deel twee en drie van het dictum, dus specifiek het geld voor Jabalia, dan wel voor Gaza. Iedereen ziet dagelijks de verschrikkelijke beelden die uit Gaza komen: de vernietigingen die door Israël worden gedaan, de hongersnood, de humanitaire ramp. Veel mensen hebben het erover met elkaar. Het doet iets met heel veel mensen. We zien in de samenleving dat iedereen op zijn eigen manier met die onmacht en emoties omgaat.

00:40:46

De heer Van Veen: We zien dat mensen geld aan het ophalen zijn voor het goede

doel. We zien demonstraties, we zien wakes waarbij op de Grote Markt duizenden kinderschoentjes staan die symboliseerden van alle kinderen die vermoord waren. We hebben een stichting die al deze dingen tegelijkertijd doet. Als raadsleden voelden we ook de behoefte om iets te doen, om op een manier daar invulling aan te geven. Dat heeft geleid tot het voorstel wat nu voorligt om vanuit de gemeente ook geld beschikbaar te stellen in eerste instantie waarschijnlijk voor humanitaire hulp.

00:41:15

Mevrouw Jacobs-Setz: Dat levert u een vraag op van mevrouw Jacobs.

00:41:18

Mevrouw Jacobs-Setz: Als je als raadslid de behoefte voelt om wat te doen, waarom moet dat dan met geld van de gemeente? Waarom doen we dat niet als raadsleden met ons eigen geld? Dat is de vraag. Is het onze taak om ontwikkelingshulp te geven? Of zeggen we: dat is geen kerntaak van de gemeente, maar dat is een taak die we beter bij anderen kunnen beleggen? Dat er behoefte is om geld te geven, dat het een ramp is en dat daar eventueel hulp moet komen, staat wat mij betreft als een paal boven water.

00:41:49

De heer Van Veen: Ik vind het bij uitzonderingen wel een gemeentelijke taak. Als die roep vanuit de samenleving zo groot is om dat te doen en als deze stichting zo'n band heeft met het gebied, is het denk ik zeker een taak voor de gemeente. Dat hebben we eerder ook met Turkije en Syrië gedaan. Idealiter zou ook de rijksoverheid nog veel meer doen, maar die laten het ook te veel afweten. Bovendien denk ik dat het een aanvulling is op wat mensen sowieso zelf ook al doen. Ik denk niet dat we bang hoeven te zijn dat door dit besluit mensen zelf minder geld gaan overmaken naar een goed doel. Ik denk eerder dat het motiveert om nog meer over te maken, dus in die zin zou het positief zijn. Dan wil ik kort ingaan op het feit dat het preadvies in het financiële deel afwijkt van het voorstel, zoals in het initiatiefvoorstel staat.

00:42:30

De heer Van Veen: Wij stelden in eerste instantie voor om het restant van 2024 te doen, plus nog 30.000 van 2025. Het college adviseert om het bedrag van 2025 te doen. We hebben het er met elkaar over gehad, met de indienende partijen. Het leek ons goed om daar een middenweg in te vinden waarbij we zeggen: we pakken de helft van 2024 - waarbij we weten dat we afwijken van de reguliere regels om het resultaat altijd in de algemene reserve te doen. We vinden deze uitzondering wel gerechtvaardigd - en daarbij het bedrag van 2025 te doen. Daar zullen we ook het dictum op aanpassen.

00:43:07

Voorzitter: Dan is er nog een vraag van D66. D66 is hun vraag vergeten. Ik herhaal het door de microfoon, zodat mensen thuis ook weten wat er gebeurt. Dan wil de heer Pechler nog aanvullen.

00:43:20

De heer Pechler: Dank, voorzitter. Ik zal het heel kort houden. Dank aan de inspreker die terecht aangaf dat het lang heeft geduurd. Als Partij voor de Dieren en andere indienende fracties zochten we al een tijd naar de juiste manier om iets te kunnen

betekenen voor de Palestijnen in Gaza die al 1,5 jaar in constante angst moeten leven in een verwoeste samenleving. Na het grote protest op de Grote Markt van november '24 en de indrukwekkende toespraken daar, onder andere van de Stichting Groningen-Jabalya, begon dit initiatiefvoorstel vorm te krijgen. Meer dan 50.000 doden, waarvan ontelbaar veel kinderen en geen einde in zicht voor het genocidale geweld. We zijn als gemeente niet verantwoordelijk, maar we voelen wel de morele plicht om vanuit onze welvaart iets bij te dragen.

00:43:58

De heer Pechler: We zijn dan ook blij met het positieve preadvies en met de recente brief van ons college die het kabinet oproept de Israëlische regering tot de orde te roepen. Met dit voorstel hopen we niet alleen te helpen met noodhulp en wederopbouw in Gaza, maar in de toekomst ook in andere conflicten of rampgebieden. Tot zover.

00:44:14

Voorzitter: Dank u wel. De heer De Waard.

00:44:17

De heer De Waard: Voorzitter. Als SP hebben we een lange geschiedenis als het gaat om de conflicten in het Midden-Oosten en die proberen een halt toe te roepen. De wereld is instabiel, wat ik ook al meerdere keren door partijen hier in dit debat heb gehoord. Dan gaat het echt om mensen zoals u en ik die slachtoffer worden van rampen van oorlogsgeweld. Dat mogen wij niet accepteren. Zeker als de landelijke regering bezuinigt op noodhulp, op internationale samenwerking en al deze mensen de rug toekeert. Dan kunnen wij als Groningers niet weggijken en moeten we een stap naar voren zetten. Dan wordt dit voorstel wel een kerntaak van onze gemeente. Anders zijn wij ook medeplichtig. Zeker ook gezien dat er in november nog gedemonstreerd is en afgelopen zaterdag. De beweging groeit. Dan kunnen wij ook als gemeente niet weggijken. Vandaar dit voorstel.

00:45:12

Voorzitter: De ChristenUnie.

00:45:15

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. We staan als bestuur en inwoners niet alleen in verbinding tot elkaar, maar ook tot mensen verder weg. Bijvoorbeeld verbinding vanuit het verleden. Verbinding vanuit inwoners die inmiddels in Groningen wonen, via ondernemers of maatschappelijke organisaties. We zien het als onze opdracht om te zien naar anderen, ook als dat verder weg is of in moeilijke situaties. Dat we oog hebben voor mensen die het minder of moeilijk hebben. Dat we barmhartig zijn. We zijn hier in de positie om iets te doen. Daarom staan wij voor dit initiatiefvoorstel.

00:45:49

Voorzitter: Dat levert een vraag op van het CDA.

00:45:51

De heer Rebergen: Niet aan heer Rebergen, maar aan de heer De Waard. Zoals u zich misschien kunt voorstellen door mij te hebben aangekeken toen ik sprak, heb ik me flink lopen ergeren in dit debat. Meer nog als de heer De Waard enorm grote woorden in de mond neemt, zoals dat als we dit niet doen en misschien dus ook

partijen die hier eventueel tegen zouden stemmen, dan worden weggezet als medeplichtig. Ik heb ook uitgelegd waarom mijn partij hier heel graag voor wil stemmen, maar waarom wij het heel erg zouden waarderen als u precies dezelfde tekst niet in één bestand maar in tweeën indient. Dat kan dan weer niet. Ik kan dat moeilijk rijmen.

00:46:29

Voorzitter: Heeft daar een concrete vraag over?

00:46:30

De heer Van Jaarsveld: Hoe rijmen deze partijen dat met hun terecht grote woorden, maar dan deze onwil om naar een andere partij een kleine handreiking te doen?

00:46:39

Voorzitter: Het was een vraag aan de heer De Waard.

00:46:41

De heer De Waard: Dank. Het was nooit mijn bedoeling om hier partijen weg te zetten. Dat ten eerste. Waarom wij er dus wel voor gekozen hebben om dit zo te doen, is juist omdat de wereld een erg instabiele plek is, dat op er heel veel plekken heel veel misgaat. Het gaat niet alleen om Gaza, maar we kunnen per jaar kijken waar ons geld het hardst nodig is. Daarom hebben we hiervoor gekozen om dit wel als één geheel te nemen. Ik vind het jammer dat het CDA daar zo kritisch in staat. Het is de vorm die we gekozen hebben.

00:47:20

Voorzitter: Dan nog een vraag van D66.

00:47:23

Mevrouw Martinez Doubiani: Dank u wel, voorzitter. Aan de ene kant snap ik het CDA wel. Wij als partij zijn van oorsprong niet [crosstalk]

00:47:31

Voorzitter: D66 heeft een vraag, geen woordvoering.

00:47:33

Mevrouw Martinez Doubiani: Dat weet ik, maar ik moet hem kort inleiden. Wij zijn niet altijd voorstander geweest van de stedenbanden bijvoorbeeld. Ik snap de uitleg die zonet is gegeven dat het geen nieuwe stedenband zou zijn. Het ene hoeft het toch niet uit te sluiten? U heeft al een meerderheid. Het zou toch mooi zijn als je voor het voorstel voor Gaza een grote meerderheid hebt.

00:47:59

Voorzitter: De heer De Waard gaat het beantwoorden.

00:48:04

De heer De Waard: Dank, voorzitter. Wat moet ik hierover zeggen? We hebben voor deze vorm gekozen, omdat juist flexibel is. We willen juist ook verder kijken dan Gaza. Het gaat om een pot geld die er ieder jaar weer structureel in de begroting staat waar we dan wel iets mee moeten. Anders zijn we ieder jaar op zo'n manier bezig en dat lijkt ons ook niet zinnig. Daarom willen we daar een breder pakket van maken. Daarom hebben we hiervoor gekozen.

00:48:39

Voorzitter: Zijn jullie klaar? De heer Van Schagen.

00:48:43

De heer Van Schagen: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het kort houden. Ik kan me heel goed aansluiten bij alles wat er al is gezegd wordt over solidariteit. Ik ben blij dat door elke partij die hier zit erkend wordt wat voor verschrikkelijke situatie er in Gaza is op dit moment. Ik zou graag willen uitspreken dat wij heel blij zijn dat de burgemeester pas geleden een brief heeft gestuurd naar Den Haag. We zijn heel blij met dit initiatiefvoorstel. Zeker ook omdat de middelen in het voorstel zoveel mogelijk gericht zijn op de jongeren in Jabalia. Zij zijn immers de toekomst en moeten het langst leven met de puinhoop die er gemaakt wordt. Dank u wel.

00:49:25

Voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we richting de conclusies van dit debat. Er zijn al een aantal eventuele wijzigingen over tafel gekomen. Gaan die op de korte termijn worden doorgevoerd en kan hij daarmee naar de raadsvergadering van volgende week? De heer Van Veen.

00:49:38

De heer Van Veen: We hebben ook contact. We moeten het dictum op een aantal onderdelen aanpassen, maar dat gaan we doen. Het kan komende raadsvergadering behandeld worden.

00:49:46

Voorzitter: Dan weet ik voldoende en sluit ik het debat. En dat dank ik u allen voor uw aanwezigheid.